

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 653/2024-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a 2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpených URBAN & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 1C/80/2012 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. októbra 2024 doplnenou podaním z 15. októbra 2024 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, práva podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva podľa čl. 11 ods. 1 listiny, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 1C/80/2012. Domáhajú sa aj primeraného finančného zadostučinenia a priznania náhrady trov konania pred ústavným súdom.

II.

Argumentácia sťažovateľov

2. Sťažovatelia sú na základe žaloby o odstránenie stavieb a vypratanie nehnuteľnosti, podanej 3. septembra 2012, žalobcami v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 1C/80/2012 (ďalej „napadnuté konanie“).

3. Sťažovatelia uvádzajú, že v napadnutom konaní podali už dve ústavné sťažnosti, o ktorých ústavný súd rozhodol nálezom sp. zn. II. ÚS 110/2020 z 27. augusta 2020 a následne nálezom sp. zn. IV. ÚS 203/2023 z 8. júna 2023 (ďalej len „nálezy“). Okresný súd ku dňu podania recentnej ústavnej sťažnosti (v poradí tretej) v napadnutom konaní meritórne nerozhodol.

4. Sťažovatelia poukazujú na celkovú dĺžku konania, ktorá ku dňu podania ústavnej sťažnosti predstavovala 12 rokov, 1 mesiac a jeden týždeň, avšak prizvukujú, že podanou ústavnou sťažnosťou v rozsahu označených základných práv a slobôd napádajú výlučne obdobie konania odo dňa právoplatnosti posledného nálezu ústavného súdu.

5. Sťažovatelia v podanej sťažnosti namietajú porušenie nimi označených základných práv tým, že okresný súd napriek predchádzajúcim nálezom nekoná efektívne, pričom dožiadanie iných orgánov nepovažujú v napadnutom konaní za efektívne a nariadenie pojednávania za spôsobilé odstrániť ich právnu neistotu.

6. Sťažovatelia k ústavno-právnym kritériám ochrany práva na prerokovanie bez zbytočných prietáhov uvádzajú, že v aspekte právnej a faktickej zložitosti veci nedošlo k zmene, avšak v dôsledku tvrdených prietáhov vyslovujú obavu zo zmeny v pasívnej vecnej legitímácii s dopadom na prehlbovanie právnej neistoty sťažovateľov. K vlastnému správaniu uvádzajú, že v napadnutom konaní neexistujú okolnosti, ktoré by bolo možné pripísať na vrub sťažovateľom a poukazujú na včasnosť svojich podaní preukazujúcich ich procesnú diligenciu. K postupu označeného porušovateľa dôvodnia absenciou akýchkoľvek krokov smerujúcich k rozhodnutiu o merite a namietajú efektívnosť aktivity okresného súdu spočívajúcu v dožiadaní iných orgánov. Taktiež napriek nariadenému termínu pojednávania na 16. október 2024 a jeho následnému odročeniu na 18. december 2024 nemajú dôveru v to, že dôjde k odstráneniu ich právnej neistoty. Poukazujú na význam predmetu konania v rovine ekonomickej a satisfakčnej, pričom zdĺhavé, neefektívne a nesústredené konanie má negatívny dopad na vieru sťažovateľov v súdny systém a možnosti sa domôcť súdnou cestou spravodlivosti.

7. Sťažovatelia zdôrazňujú, že nečinnosťou a neefektívnym postupom okresného súdu nemôžu plnohodnotne užívať ich pozemky, čím je ich vlastníctvo v rovine len „papierového vlastníctva“. V dôsledku skorších nálezov je napadnuté konanie prioritným konaním, čo však označený porušovateľ nezohľadňuje o. i. aj tým, že nereflektuje na nimi produkované žiadosti o ustanovenie znalca.

8. Stručnou faktografiou sťažovatelia vyjadrením časového obdobia odo dňa podania žaloby a vydania nálezov v napadnutom konaní demonštrujú zásah do práva vlastníť majetok, keďže okresný súd nerozhodol nielen o merite veci, ale ani o nároku na náhradu trov konania a ich výške.

9. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti osobitne poukazujú na skutočnosť ich nepriaznivého zdravotného stavu a dosiahnutia vyššieho veku a v kontexte celkovej dĺžky konania sú toho názoru, že nárok na priznanie finančného zadosťučinenia je daný a v nimi navrhovanej výške aj opodstatnený. Pri určení finančného zadosťučinenia poukazujú o. i. aj na výpočtový základ 1 000 až 1 500 eur za rok konania, nie za rok prietahu (rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva Apicella, Zullo a Cocchiarella proti Taliansku), avšak s poukazom na to, aby priznaná výška nebola príliš nízka a generálno-preventívne a výstražne pôsobila na štát. Uvedenou úvahou dospeli k primeranému finančnému zadosťučineniu pre každého zo sťažovateľov vo výške 30 000 eur.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľov je porušenie základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 38 ods. 2 listiny, súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 36 ods. 1 listiny a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 11 ods. 1 listiny a práv na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v civilnom spore.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

11. Ústavný súd v úvode poznamenáva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie ústavných práv (bližšie pozri III. ÚS 489/2024 a tam uvedená judikatúra). S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa postup súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 63/00).

12. O prietahoch v tomto civilnom konaní bolo rozhodnuté dvoma nálezmi ústavného súdu. Za rozhodujúce preto ústavný súd považuje, že od ostatného nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 203/2023 do podania predmetnej ústavnej sťažnosti sťažovateľov uplynul približne jeden rok, počas ktorého okresný súd (ako sami sťažovatelia vo svojej ústavnej sťažnosti uvádzajú) nie je nečinný a pristúpil k dožiadaniu orgánov vrátane nariadenia termínu pojednávania, t. j. k realizácii krokov v konečnom dôsledku smerujúcich k vydaniu meritórneho rozhodnutia.

13. Takýto postup okresného súdu vzhľadom na krátkosť uplynutia času od ostatného nálezu podľa názoru ústavného súdu neodôvodňuje záver o opätovnom porušení ústavných práv sťažovateľov. V tomto kontexte násobné poukazovanie sťažovateľov na celkovú dĺžku konania v nimi podanej ústavnej sťažnosti ústavný súd považuje za nenáležité. Ústavnú sťažnosť je potrebné považovať v tejto časti za zjavne neopodstatnenú a ako takú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnuť.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 36 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 11 ods. 1 listiny a podľa čl. 1 dodatkového protokolu:

14. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva zaručeného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, s ohľadom na argumentačné prepojenie ďalších obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia uvedených práv dôjsť ani k porušeniu ich ústavných práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, a rovnako tak nemožno dospieť ani k záveru o porušení ústavných práv sťažovateľov vlastníť majetok a ochrany majetku.

15. Ústavnú sťažnosť je tak potrebné považovať aj v tejto časti za zjavne neopodstatnenú, a ako takú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnuť.

16. Ústavný súd poznamenáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik prietáhov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľom, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložili ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu